

Fàbrica de can Carné

Castellgalí

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Raval de la Fàbrica. Can Carné. C-16.
Emplaçament Carretera de Sant Vicenç de Castellet a Manresa

Coordenades:

Latitud: 41.6799
Longitud: 1.84741
UTM Est (X): 404068
UTM Nord (Y): 4614879

Classificació

Número de fitxa 08061 - 99
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1831
Autoria de l'element: Joan Claret / Josep Carné
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'ús actual ha fet que es modifiqués part de l'estructura de la fàbrica.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 46802DG0145S
Fitxes associades:
[Raval de la Fàbrica](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, Maria del Agua
Data de registre de la fitxa: dv., 26/05/2006 - 02:00

Descripció

Aquesta era la última fàbrica al riu Cardener, abans de la seva confluència amb el Llobregat, ubicada al terme de Castellgalí al vessant dret del riu. Els edificis d'accés, simètrics, són de pedra de Castellgalí amb encoixinats i arrebossat. Les naus de la fàbrica tenen 25 m de llum, parets de tancament amb totxo massís fet a mà a Sant Vicenç i amb una filera de pilars metàl·lics fets amb perfils en U lligats per peces reblonades que sostenen les encavallades de la coberta, que és d'uralita. Els edificis més característics són les dues torres que es conserven al costat de la carretera però que es van enderrocar amb l'ampliació de la carretera el 2023. Les naus industrials tenen cert interès pel tipus de construcció que utilitza arcs de descàrrega, una característica dels edificis industrials que es repeteix a altres elements d'aquesta zona del Bages.

Història

El 1831 Joan Claret, comerciant, va vendre a Antón Barrera, maquinista, una casa-fàbrica i terra que es troba dins els límits del mas i hereditat Casajoana. El 29-1-1841 es forma societat entre Anton Barrera i Josep Monteis iniciant la fabricació de filats de cotó. La fàbrica era moguda amb força hidràulica i disposava de 10 cardes, manuars, metxeres, batans, aspis, 24 contínues. El 1848 en morir Anton Barrera, la seva part passa en herència als seus dos fills, Josep i Eudald. El fill de Josep Carné, fundador de la fàbrica de filats i teixits de cotó Cal Carné a Manresa, va adquirir i reorganitzar la Fàbrica i Colònia Industrial de Castellgalí i creà la societat "Manufactures d'Isidre Carné" en memòria del seu pare el 1921. En Josep i el seu germà Joan van instaurar la fàbrica i va bastir la colònia de nova planta. En morir Josep Carné el 1934 es feu càrrec el seu fill Isidre que va emprendre la modernització de la indústria arribant a tenir 8.300 fusos i 200 telers. Aquest, durant la Guerra Civil va conèixer un any de Santpedor, Cerdans, amb el que es va associar i fabricaren els telers de marca Cerdans, que van tenir forta repercussió en el mercat tèxtil. Va morir en un accident d'avió el 1949. Aquesta va ser una de les primeres indústries tèxtils en tancar a la comarca, el 1936. Degut a la fàbrica la població de Castellgalí va augmentar fins a 1.500 habitants a principis del segle XX. En fer l'instal·lació hidràulica per la fàbrica es va enderrocar l'antiga resclosa del molí i es va fer una mica més avall la nova resclosa de la fàbrica. Els Carné van adquirir els drets d'aigua als propietaris del molí, els Hosta. Aquesta primera resclosa era de maons amb unes parts de contraforts, foren els Carné qui l'encimentaren més tard. Encara es pot veure el salt d'aigua de la resclosa i el canal fins a la fàbrica, tot i que no s'utilitza per generar energia. La maquinària de la fàbrica no era de les més modernes de l'època, però sí la concepció de l'edifici, car l'embarrat que feia moure les màquines, anava sota terra i així s'eliminaven columnes i suports. Els actuals pisos baixos del costat de la carretera, quan hi havia la fàbrica a l'edifici del costat (el que fou enderrocat quan es va fer la carretera) eren uns simples coberts, i al traslladar-se la fàbrica al nou emplaçament van convertir-se en el lloc on es filava i amb un carro es feia viatges per portar el fil a la fàbrica.

Bibliografia

Camprubí, J. (1995). Fàbriques i empreses. Article publicat a Regió 7 el 10-2-1985: Fàbriques de Castellgalí. Inventari de Protecció del Patrimoni Cultural Europeu. Arxiu Històric d'Urbanisme, arquitectura i disseny. Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (1981).

